

Näytteenotto-ohje VVOC- ja VOC-yhdisteet (haihtuvat orgaaniset yhdisteet)

Kenttänolla-putki on laboratorion omaan laadunvalvontaan. Kenttänolla-putkea ei poisteta foliosta tai suojarahylystä, sen suojarahylyä ei avata, eikä putkeen oteta näytettä.

Avonaiset näytteenotto-putket keräävät liuotinhöyryjä hyvin tehokkaasti, joten näytteenoton aikana tai sitä ennen ei tule käsitellä liottimia tai alkoholeja, esimerkiksi huopakyniä. Näytteenotto-putkiin tai messinkisiin suojarahylyihin ei saa tehdä mitään merkintöjä.

VVOC- ja VOC-näyte on otettava ennen mahdollisten muiden näytteiden ottoa. Esimerkiksi Andersen- tai DNA-näytteenottimella tehtävissä mikrobi-itiömittauksissa käytettävä desinfiointiaine näkyy tässä mittauksessa ja voi sekoittaa tuloksia.

Pumpun virtausnopeus on valmiiksi säädetty ja on pumpulle yksilöllinen. VVOC- ja VOC-ilmanäytteen keräysaika on noin 25 minuuttia, jolloin kerätty ilmamäärä on noin 5 litraa. Paras mittauspiste on huoneen keskeltä noin 1-1,5 metrin korkeudelta, esimerkiksi pöydän päältä.

Jokaiselle ilmanäytteelle tarvitaan oma näytteenotto-putki. Yhteen näytteenotto-putkeen kerätään ilmanäytettä vain yhdestä näytteenotto-pisteestä. Jokaisella näytteenotto-putkella on oma yksilöllinen kuusinumeroinen numerokoodinsa (esim. 032714), joka on kirjattava näytteenotto-kaavakkeeseen kunkin näytteen kohdalle.

Näytteenotto-kaavakkeeseen merkitään näytteenotto-paikka, putken numero ja pumpun numero.

Näyteputken päihin ei saa koskea suojarahylyjen irrotuksen jälkeen.

Suojarahyly koostuu kahdesta osasta, joita ei kannata irrottaa toisistaan. Messinkiset suojarahylyt poistetaan putken päistä löylyttämällä niitä varovasti. Pidä kiinni tulpan sisemmästä osasta toisella kädellä ja kierrä toisella kädellä tulpan ulompaa osaa vastapäivään, kunnes tunnet suojarahylyn liikkuvan putkessa.

Suojarahylyä varovasti ulospäin vetämällä voit havaita näytteenotto-putken toisessa päässä putken kiertävän urarenkaan. Poista näytteenotto-putken urattomasta päästä messinkinen suojarahyly ja kiinnitä putki pumpun siinä olevan kumiletkun avulla. Vie pumpun ja siihen kiinnitetty näytteenotto-putki näytteenotto-paikalle ja poista suojarahyly putken urallisesta päästä. Käynnistä pumpun liikuttamalla etupanelissa olevaa kytkintä esimerkiksi kuulakärkikynällä tai pienellä ruuvimeisselillä.

Ota näytettä noin 25 minuuttia, parin minuutin heitto ajassa ei haittaa. Näytteen oton jälkeen sammuta pumpun etupanelin kytkintä liikuttamalla. Irrota näytteenotto-putki pumpusta ja laita messinkiset suojarahylyt näytteenotto-putken päihin. Kiristä messinkiset suojarahylyt sormin vääntämällä, jolloin saadaan sopiva kireys. Älä käytä työkaluja kiristykseen.

Merkitse näytteenotto-kaavakkeeseen näytteenotto-aika pumpun näytöstä. Pumpun ilmoittaa näytteenottoajan minuutteina ja minuuttien sadasosina (ei sekunteina), esim. 25,81min.

Palauta näytteenotto-putki ja -välineet mahdollisimman pian Ositum Oy:n laboratorioon analyysia varten. Kääri suljetut putket lopuksi folioon tai laita suojarahylyyn ja sulje nämä vielä minigrip-pussiin. Kuljetuksen aikana putkille kannattaa valita mahdollisimman hajuton säilytyspaikka.